education

Department of Education
FREE STATE PROVINCE

NATUURWETENSKAPPE EN TEGNOLOGIE

KWARTAAL 1 STANDAARD PAPIER 2020

GRAAD 6

PUNT: 50

TYD: 1 Uur

Eksaminator	Mandries K
Interne moderator	Ms Sefatsa
Eksterne moderator	Mofya PM

Naam en Van: _____

Skool: _____

Graad: 6_____

Date: 12 Maart 2020

Die vraestel bestaan uit 8 blaaie.

INSTRUKSIES

1. Lees al die vrae deeglik voor jy dit beantwoord.
2. Beantwoord al die vrae.
3. Skryf netjies en leesbaar.
4. Skryf jou antwoord op die oop spasies wat voorsien is op die papier.

AFDELING A

Vraag 1

Lees elke vraag en maak ‘n sirkel rondom die korrekte letter A, B, C of D, wat die korrekte antwoord aandui.

1.1 Die volgende is ‘n voorbeeld van ‘n proses om kos te preserveer.

A. Meng
B. Rol
C. Kleur
D. Pekel. (1)

1.2 Bestudeer die diagram hieronder.

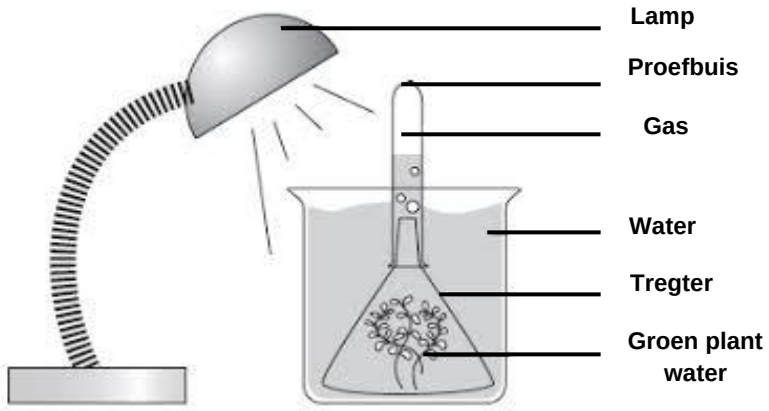

Fotosintese eksperiment

Watter gas sal in die proefbuis gedurende die proses wat hierbo aangedui is vorm?

A. Koolstofdioksie
B. Waterstof
C. Suurstof
D. Stikstof.

1.3 Wat is die beste rede om vrugte en blaargroentes by ‘n gesonde dieet te voeg?

A. Dit het ‘n hoë waterinhoud.
B. Dit is die beste bron vir proteïne.
C. Dit is ryk aan minerale en vitamienes.
D. Dit is die beste bron vir koolhidrate. (1)

1.4 Die stelsel wat die liggaam teen kieme en siektes beskerm.

A. Senuweestelsel
B. Immuun stelsel.
C. Spysverteringstelsel.
D. Urinêre stelsel. (1)

1.5 Prosessering is die proses waar .....
A. kos vermors is. (1)
B. kos gemaak is om langer te hou/preserveer.
C. kos gefermenteer is.
D. kos vernietig is.

(5)

VRAAG 2

Gedeelte van die volgende verklarings is inkorrek, stel die onderstreepte woord reg. Skryf net die korrekte woord op die spasie wat gegee is neer.

2.1 Fotosintese vind in die nag plaas. ……..……..

2.2 Gedurende die proses van fotosintese, absorbeer groen blare suurstof. ….....……..

2.3 Proteïene is kos vir energie. ……...

2.4 Fermentasie is gedoen deur die inlê van kos in ‘n sout en asyn mengsel. …….....…

2.5 ‘n Gesonde dieet kan ly tot siektes. ……..

(5)

VRAAG 3

3.1 Bestudeer die prent hieronder en verskaf die proses met byskrifte. Skryf jou antwoord in die spasie wat oop gelaat is.

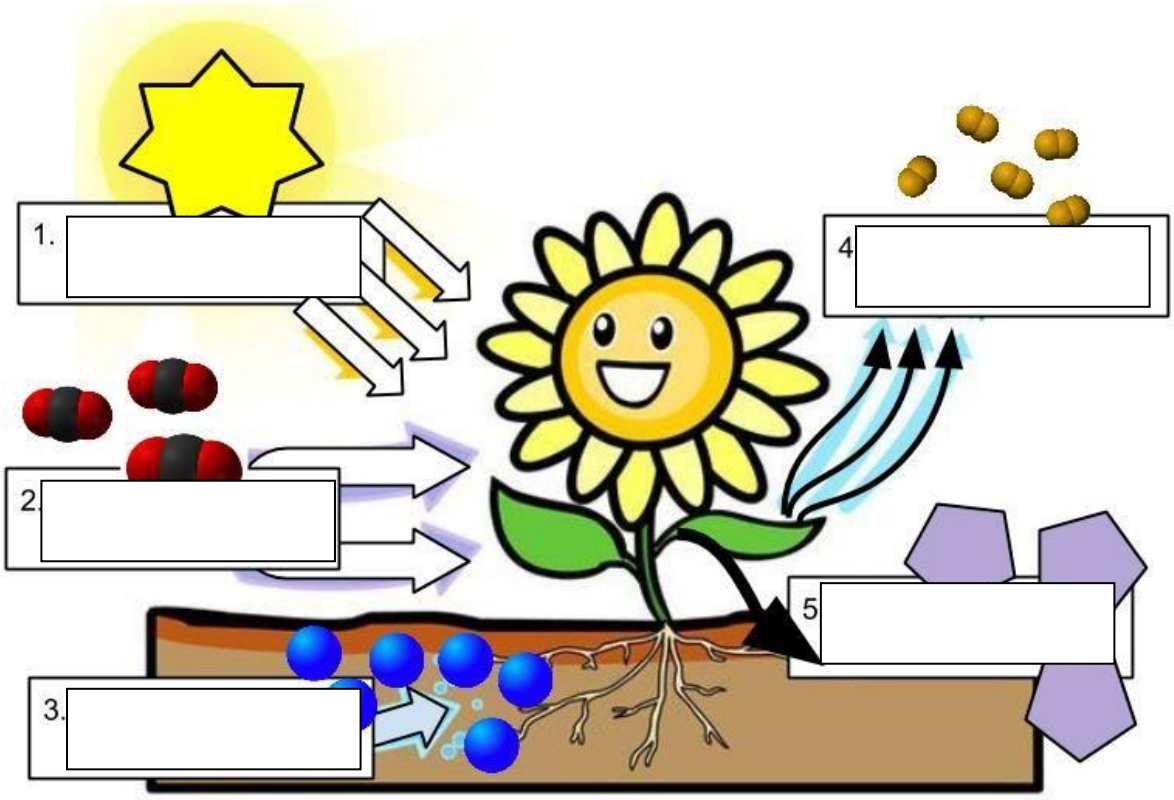

3.2. Diere, insluitend mense, gebruik …… uit die lug vir …….. en gee …….. uit wat deur plante gebruik word vir …….

(9)

VRAAG 4

4.1. Definieer die term dieet.

……

……(1)

4.2. Voltooi die volgende tabel deur die funksie van elke voedselgroep in die funksie tabel te skryf.

VOEDSEL GROEP	**FUNKSIE**
1. Koolhidrate	
2. Proteïene	
3. Vitamiene en minerale	
4. Vette en olie	

(4)

4.3. Bestudeer die illustrasie hieronder en skryf die siekte in die spasie opgelaat.

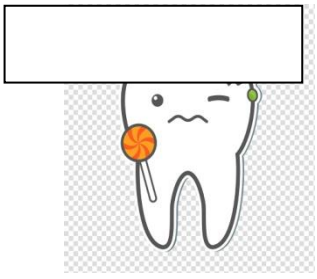

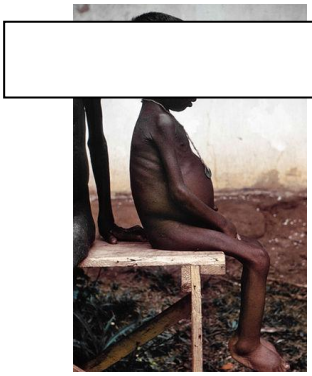

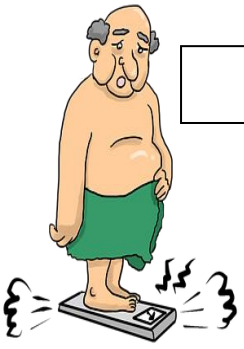

(4)

AFDELING B

VRAAG 5

5.1 Verduidelik kortliks waarom kos geprosesseer word.

……
……
…….. (2)

5.2 Pas kolom A by kolom B. Skryf die korrekte letter van jou antwoord uit kolom B, in Kolom C neer

Column A	Column B	Column C
1. Pekel	A. Verander kos om dit meer eetbaar te maak.	
2. Insout	B. Gebruik gis of bakteria of kos te verander en suur te maak.	
3. Droging	C. Om mengsel van sout en asyn te gebruik om kos langer te laat hou.	
4. Fermenteer	D. Om water van uit kos te haal.	

(4)

5.3 Onderskei tussen Preservering en Prosessering.

……
……
……
……. (4)

(10)

VRAAG 6

Bestudeer die diagram van die ekosisteem hieronder.

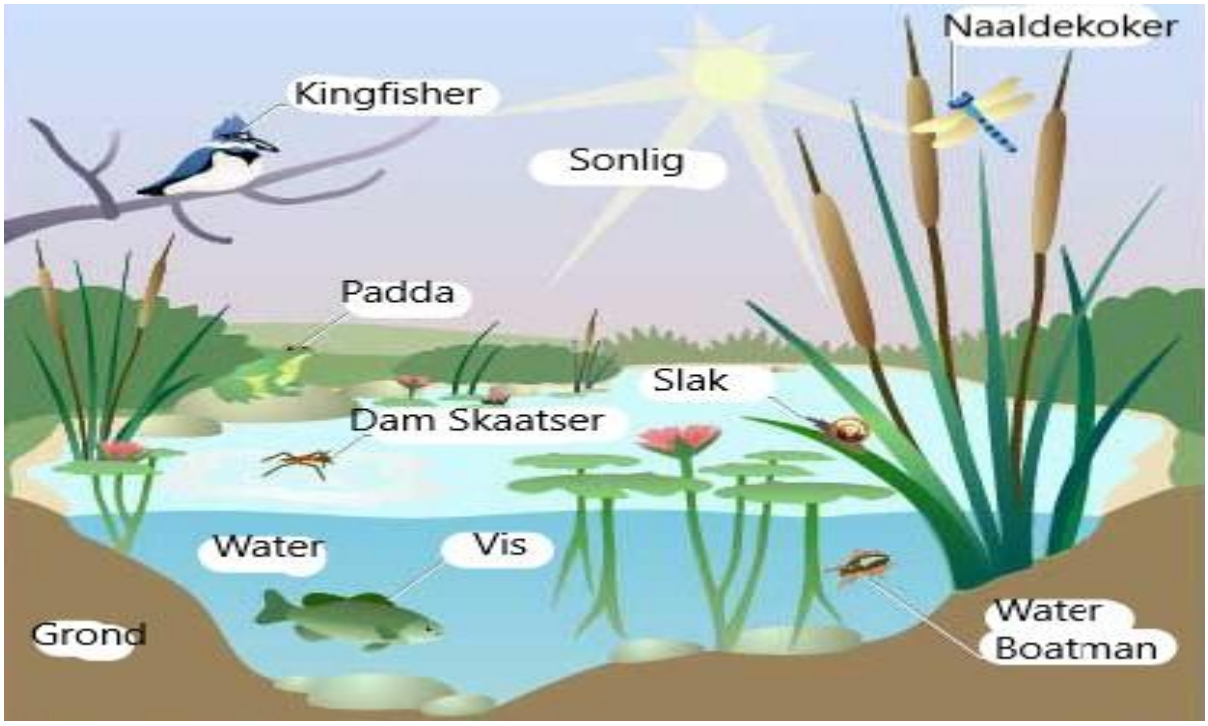

6.1 Identifiseer die ekosisteem wat in die diagram hierbo gewys is:_____ (1)

6.2. Benoem **EEN** verbruiker uit die ekosisteem:_____ (1)

6.3. Gee **EEN** manier hoe die ekosisteem in die diagram benadeel kan word:

_____

_____ (1)

6.4. Teken ‘n voedselketting oor die ekosisteem hierbo. Voeg byskrifte by.

AFDELING C

VRAAG 7

Thembi is ‘n tien jare dogter. Sy het ‘n lys van haar daaglikse dieet vir een dag gemaak.
Bestudeer die lys van kosse wat Thembi in een dag geëet het.
Gebruik die informasie om die volgende vrae te beantwoord.

Ontbyt: *1 koppie graan papa* *Halwe koppie melk* ***Middag ete*** *Twee snye brood* *Twee eetlepels margarien* *Halwe koppie bone* *Een piesangOne banana*	***Middag happie*** *Een appel* *Een brood rolletjiel* *Een groot sny kaas* *20 grondbone* ***Aand ete*** *Een koppie rys* *Vier vis vingers gebak in twee eetlepels olie* *Halwe koppie pampoen* *Halwe koppie kool* *‘n Klein koppie druiwe sap*

7.1 Thembi groei twee sentimeters in ‘n maand.
Van watter tipe kos (vaste stowwe en vloeistowwe) moet sy meer van eet? (1)

_____

_____

7.2 Verwys na Thembi se dieet en gebruik jou kennis van ‘n voedsel piramiede om die volgende vrae te beantwoord:

(a) Volg Thembi ‘n gebalanseerde dieet vir die dag? (1)

_____

(b) Gee ‘n rede vir jou antwoord in Vraag 6.3 (a) (1)

_____

(c) Noem een voedsel wat Thembi meer van moet geëet. (1)

_____

(d) Hoeveel porsies van vleis het Thembi gedurende die dag geëet? (1)

_____ **(5)**

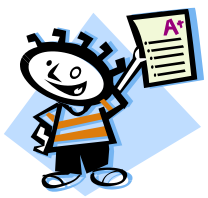

Totaal: 50 Punte